

Stručný obsah

ČÁST I: Základy sítí	25
1. Úvod do sítí	27
2. Síťový zásobník	43
3. Architektura a design sítí	57
4. Rozkrývání a mapování sítí	83
5. Šířka pásma a propustnost	103
ČÁST II: Hardware	125
6. Servery a systémy	127
7. Síťové rozhraní	153
8. Přenosová média	171
9. Směrovače, prepínače a mosty	197
ČÁST III: Typy sítí	241
10. Domácí sítě	243
11. Síť peer-to-peer a personální síť LAN	261
12. Místní síť LAN	279
13. Rozlehlé síť WAN a páteřní síť	319
14. Bezdrátové síť Wi-Fi	349
15. Síť úložišť	391
16. Vysokorychlostní propojení	423
ČÁST IV: Síť TCP/IP	443
17. Internetové transportní protokoly	445
18. Internetové protokoly	465
19. Názvové služby	507
ČÁST V: Aplikace a služby	525
20. Síťové operační systémy	527
21. Domény a adresářové služby	545
22. Souborové služby a ukládání do mezipaměti	569
23. Webové služby	587
24. Poštovní protokoly	601
25. Streamování médií	619
26. Telefonie a VoIP	641
ČÁST VI: Bezpečnost sítí	659
27. Bezpečnostní protokoly a služby	661
28. Firewally, brány a proxy servery	689
29. Virtuální privátní síť	713

ČÁST VII: Správa a diagnostika sítě	731
30. Správa sítě	733
31. Příkazy pro diagnostiku sítě	757
32. Vzdálený přístup	795
A Čísla TCP a UDP portů	809

Obsah

O autorovi	21
Poděkování	22
Úvod	23

ČÁST I

Základy sítí

Kapitola 1

Úvod do sítí	27
Definice počítačových sítí	27
Přehled typů sítí	29
Druhy přenosů	31
Bodová komunikace point-to-point	31
Všesměrová komunikace	32
Topologie	32
Fyzická topologie	32
Hybridní topologie	39
Logická topologie	39
Shrnutí	42

Kapitola 2

Síťový zásobník	43
Organizace vyvíjející standardy	43
Referenční model OSI	45
Komunikace mezi vrstvami	46
Fyzická vrstva	49
Linková vrstva	50
Síťová vrstva	51
Transportní vrstva	51
Relační vrstva	52
Prezentační vrstva	52
Aplikační vrstva	53
Referenční model TCP/IP	54
Porovnání referenčních modelů OSI a TCP/IP	54
Shrnutí	55

Kapitola 3

Architektura a design sítě	57
Síťová architektura a topologie	58
Bodové spoje	60
Přepínané a paketové sítě	66
Sběrníkové architektury	68
Síťové segmenty	68
Kolizní domény	69
Terminace signálu	71
Body připojení	71
Sítě peer-to-peer	74
Sítě typu klient/server	76
Vícevrstvá architektura sítě	77
Tenký klient/server	79
Terminálové servery	79
Síť X Windows	80
Shrnutí	81

Kapitola 4

Rozkrývání a mapování sítě	83
Rozkrývání sítě	84
Ohlášení prvku	89
Procházení sítě	89
Výzvy	91
Spojení	92
Protokol SNMP	94
Rozšíření WMI	98
Mapování sítě	99
Shrnutí	101

Kapitola 5

Šířka pásma a propustnost	103
Šířka pásma a kapacita	104
Proud bublin v limonádě	104
Signalizace	105
Šířka pásma	108
Teorie vzorkování	109
Multiplexování	112
Multiplexování dělením času	112
Multiplexování dělením frekvence	113
Další technologie multiplexování	114
Řízení toku	116

Inženýrství v datových sítích	117
Profilování paketů	117
Algoritmus děravého vědra	119
Algoritmus vědra s kupóny	120
Kvalita služby	121
Shrnutí	122

ČÁST II

Hardware

Kapitola 6

Servery a systémy	127
Typy síťových serverů	127
Kapacita a zatížení	131
Tři přístupy	131
Rámcová řešení	132
Dimenzování serverů a systémů	136
Definice úrovní služeb	137
Stanovení míry výkonnosti	139
Upgrady serverů	150
Shrnutí	152

Kapitola 7

Síťové rozhraní	153
Pojem síťového rozhraní	153
Fyzická síťová rozhraní	154
Logická síťová rozhraní	155
Adresování v síti	156
Fyzická adresa	156
Logická adresa	157
Konfigurace síťových rozhraní	158
Vazby a zprostředkovatelé	161
Izolace a směrování	163
Fyzická izolace	164
Izolace protokolů	165
Sběrnice pro síťové karty	166
Vzorový síťový adaptér	167
Síťové ovladače	169
Shrnutí	170

Kapitola 8

Přenosová média	171
Kabelová média	171
Fyzická kabeláž v lokalitě	172
Kroucená dvoulinka	174

Koaxiální kabel	176
Ethernetové kabely	177
Optický kabel	181
Bezdrátové sítě	190
Elektromagnetické záření	190
Informace a její přenos	192
Bezdrátové spoje	194
Shrnutí	196

Kapitola 9

Směrovače, prepínače a mosty	197
Přepínání paketů versus okruhů	197
Zařízení první a druhé vrstvy	200
Pasivní rozbočovače	201
Opakovače	202
Přepínače	202
Mosty	204
Směrovače	207
Řídící úroveň	208
Doručovací úroveň	209
Topologie směrování	210
Metody optimalizace	212
Směrování podle vektoru vzdálenosti	212
Směrování na základě stavu linky	217
Směrování podle vektoru trasy	222
Smyčky v síti	224
Protokol STP	226
Směrovací slupky	236
Tor 237	
Klienti Tor	237
Ukrytý server	238
Brány	240
Shrnutí	240

ČÁST III

Typy sítí

Kapitola 10

Domácí sítě	243
Vlastnosti domácí sítě	243
Širokopásmová spojení	246
Bezdrátová spojení	247
Připojení přes kabely	248
Ethernet	248
Telefonní linky	249

Napájení přes Ethernet	251
HomePlug na napěťových kabelech	253
Domácí síťové servery	257
Shrnutí	259
Kapitola 11	
Sítě peer-to-peer a personální síť LAN	261
Sítě peer-to-peer	262
Čisté P2P síť	263
Hybridní P2P systémy	265
Sítě F2F	269
Sběrníkové síť	270
Sběrnice USB	270
FireWire	273
Bluetooth	275
Shrnutí	278
Kapitola 12	
Místní síť LAN	279
Úvod	280
Síťové standardy IEEE 802	281
Všesměrové kanály	281
Ethernet	285
Ethernetové rámce	288
Naslouchání nosného signálu s vícenásobným přístupem a detekcí kolizí	293
Plně duplexní režim	295
Sítě Token Ring	295
Sítě FDDI	299
Automatické síťové systémy	303
Standard X10 a automatizace domácností	304
Systémy pro řízení procesů	310
Shrnutí	318
Kapitola 13	
Rozlehlé síť WAN a páteřní síť	319
Rozlehlé síť WAN	319
Sítě s přepínáním okruhů	321
Veřejná přepínaná telefonní síť	322
ISDN	324
DSL	326
Kabelové síť	329
Telefonní multiplexy T-carrier a E-carrier	330
Sítě SONET	332
Architektura sítí SONET	333
Rámce	334
Protokol PoS	336

Sítě s přepínáním paketů	338
Sítě X.25	339
Sítě SMDS	340
Sítě ATM	340
Sítě Frame Relay	342
Sítě MPLS	344
Internet a Internet2	345
Internetové body výměny dat IXP	345
Internet2	347
Shrnutí	348

Kapitola 14

Bezdrátové sítě Wi-Fi	349
Bezdrátové sítě	350
Wi-Fi sítě	352
Standardy 802.11x	352
Překonaný standard 802.11	354
Standard 802.11y	356
Modulace	357
Protokol 802.11	364
Bezdrátové přístupové body a brány	369
Opakovače a mosty	370
Bezdrátový distribuční systém	372
Bezdrátové směrovače a brány	374
Konfigurace směrovače	375
Upgrady firmwaru směrovače	376
Bezdrátové sítě OLPC XO	377
Antény	378
Charakteristiky antén	380
Technologie MIMO	381
Software pro bezdrátové sítě	383
Zabezpečení	386
Protokol WEP	386
Protokol WPA	388
Shrnutí	390

Kapitola 15

Sítě úložišť	391
Sítová úložiště	392
Typy sítí úložišť	393
SAN versus NAS	394
Svazky BCV	395
Virtualizace úložišť	396
Sítový model pro sdílená úložiště	398
Rozšíření pro sdílené pásky	398
Doména úložišť	403

Agregace	404
Modely zařízení	404
Sítě Fibre Channel	408
Normy Fibre Channel	408
Určení portů	409
Protokol FCP	410
Arbitrované smyčky Fibre Channel	412
Přepínané sítě Fibre Channel typu fabric	413
Sítě úložišť a protokol IP	415
Protokol iSCSI	416
Protokol FCIP	418
Protokol iFCP	419
Správa sítí úložišť	419
Služba iSNS	420
Shrnutí	421

Kapitola 16

Vysokorychlostní propojení	423
Vysoce výkonné výpočty	424
Technologie rychlejší než gigabitový Ethernet	425
10GBase-T	426
Vysokorychlostní gigabitový Ethernet	427
Odlehčení zpracování TCP	427
Sítě bez kopírování	430
Architektura VIA	431
InfiniBand	433
Síťové clustery	434
Rozklad zátěže	437
Grid systémy	439
Shrnutí	441

ČÁST IV

Sítě TCP/IP

Kapitola 17

Internetové transportní protokoly	445
Protokol TCP	446
Struktura paketů	448
Položky záhlaví	448
Příznaky	448
Pole s kontrolním součtem	449
Řídicí pole	449
Datové pole	450
Fungování protokolu	450
Spojení	453

Řízení toku dat	454
Klouzavá okna	454
Zvládání zahlcení	455
Multiplexování	456
Protokol UDP	457
Porty	458
Problémy protokolu TCP	462
Shrnutí	463

Kapitola 18

Internetové protokoly	465
Přehled internetových protokolů	466
IP protokol verze 4	468
Adresace	468
Podsítě	483
Nastavení IP adresy	486
Statické adresy	486
Dynamické adresy	488
Protokol DHCP	488
Konfigurace	489
Zabezpečení DHCP	490
Protokol Bootstrap	491
Protokol ICMP	491
Protokol IP verze 6	494
Adresace	495
IPv6 datagramy	503
Objevování sousedů v protokolu IPv6	504
Protokol ICMPv6	505
Shrnutí	506

Kapitola 19

Názvové služby	507
Soubor HOSTS	508
Protokol ARP	510
Dotazy ARP	511
Reverzní ARP	512
Prohlížení mezipaměti ARP	512
Systém NetBIOS	513
Služba WINS	515
Systém DNS	515
Dotazy DNS	516
Topologie DNS	518
Záznamy o zdrojích	519
Překlad názvů versus adresářové služby	523
Shrnutí	524

ČÁST V

Aplikace a služby

Kapitola 20

Síťové operační systémy	527
Co je to síťový operační systém	528
Protokoly a služby	528
Obecný versus specializovaný síťový operační systém	529
Síťové operační systémy a software	531
UNIX	531
Linux	536
Solaris	538
Novell NetWare a Open Enterprise Server	540
Windows Server	541
Shrnutí	543

Kapitola 21

Domény a adresářové služby	545
Adresářové služby a domény	545
Banyan VINES	547
Typy domén	547
Interoperabilita	548
Servery domén	549
Adresářové služby	550
Synchronizace a replikace	550
Jednotné přihlašování	551
Obory názvů	552
Moduly zásad	553
Řízení přístupu založené na rolích	557
Správa identit	558
Standard X.500 a protokol LDAP	559
Služba NIS (Network Information Service)	560
Servery LDAP	561
Formát výměny dat LDAP (LDIF)	561
Novell eDirectory	562
Rozlišující názvy	563
Microsoft Active Directory	564
Replikace	567
Shrnutí	568

Kapitola 22

Souborové služby a ukládání do mezipaměti	569
Úložiště NAS	570
Funkce	571
Úložiště NAS versus síť SAN	572
Ukládání souborů v síti do mezipaměti	573

Protokoly souborových služeb	575
Protokol NFS	575
Protokol SMB/CIFS	576
Samba	577
Bezpečnost serveru Samba	578
Příklad názvů a seznamy prohledávání serveru Samba	579
Server Samba v systému Ubuntu	580
Systém souborů DFS	583
Shrnutí	585
Kapitola 23	
Webové služby	587
Protokol HTTP	588
Požadavky HTTP	589
Stavové kódy protokolu HTTP	591
Statické versus dynamické stránky	595
Webové služby	596
Architektury orientované na služby (SOA)	598
Shrnutí	600
Kapitola 24	
Poštovní protokoly	601
Tři hlavní protokoly	602
E-mail na vyžádání	602
Push e-mail	603
Části zprávy	604
Protokol SMTP	605
Standard MIME	607
Protokol POP	611
Klienti webové pošty	612
Protokol IMAP	613
Poštovní servery	613
Nastavení poštovního klienta	614
Shrnutí	617
Kapitola 25	
Streamování médií	619
Princip streamování	620
Streamování versus postupné stahování	620
Jednosměrové versus vícesměrové vysílání	623
Streamovací protokoly	625
Protokol RTSP (Real-Time Streaming Protocol)	625
Protokol RTP (Real-Time Transport Protocol)	626
Protokol RTCP (Real-Time Control Protocol)	628
Jazyk SMIL (Synchronized Markup Integration Language)	629
Kódování	630

Streamovací servery	632
Formáty streamovacích souborů	635
Přehrávače	636
Flash	637
Silverlight	638
Shrnutí	639

Kapitola 26

Telefonie a VoIP	641
Telefonie	642
Systémy pobočkových ústředěn (PBX)	643
Asterisk	643
Cisco Unified Communications Manager	645
Microsoft Response Point	645
VoIP	646
Analogové telefonní adaptéry	649
IP telefony	650
Protokoly VoIP	651
Systém CTI	654
Videotelefonie	655
Mobilní VoIP	656
Webové kamery	656
Shrnutí	658

ČÁST VI

Bezpečnost sítí

Kapitola 27

Bezpečnostní protokoly a služby	661
Přehled síťové bezpečnosti	662
Zranitelná místa v síti	662
Národní databáze zranitelností	664
Slabá místa k napadení	666
Principy bezpečného návrhu sítí	667
Technologie NLA a NAP	669
Internetové bezpečnostní protokoly	671
Protokol IPsec	672
Protokol TLS	675
Protokol HTTPS	676
Šifrování a kryptografie	678
Hrubá síla a nevědomost	679
Algoritmy se symetrickým klíčem	681
Asymetrické šifrovací algoritmy s veřejným klíčem	683
Systém Kerberos	684
Shrnutí	687

Kapitola 28

Firewally, brány a proxy servery	689
Firewally	690
Vlastnosti firewallů	690
Síťové zóny	696
Bezstavové filtry	698
Stavové filtry	698
Aplikační filtry	701
Implicitní zákaz komunikace	702
Překlad adres NAT	703
Proxy servery	707
Transparentní proxy servery a bezpečnostní léčky	709
Reverzní proxy servery	710
Shrnutí	712

Kapitola 29

Virtuální privátní sítě	713
Technologie VPN	714
Typy sítí VPN	714
VPN linky	715
Topologie VPN pro propojení sítí	717
Hardware pro VPN	719
Software pro VPN	720
Šifrování	725
Tunelování	725
Tunelovací protokoly	726
Protokol GRE	726
IPsec tunely	727
Protokol SSL/TLS	727
Tunelovací protokoly typu point-to-point	727
Shrnutí	729

ČÁST VII

Správa a diagnostika sítě

Kapitola 30

Správa sítě	733
Význam správy sítě	734
Klasifikace FCAPS	734
Správa chyb	736
Správa konfigurace	739
Účtování a správa	747
Správa výkonu	748
Správa zabezpečení	752
Kategorie softwaru pro správu sítí	752

Frameworky sítí	753
Shrnutí	756
Kapitola 31	
Příkazy pro diagnostiku sítě	757
Diagnostika sítě	757
Sítové příkazy	758
Nástroje příkazového řádku	758
Sítové shelly	773
Prostředí NetShell systému Windows	774
Relace protokolu Telnet	781
Prostředí PowerShell	782
Shrnutí	794
Kapitola 32	
Vzdálený přístup	795
Vzdálený přístup	795
Protokoly vzdáleného připojení	797
Služby vzdáleného přístupu	798
Vzdálené plochy	799
Servery RADIUS	802
Relace protokolu RADIUS	803
Cestovní profily protokolu RADIUS	805
Protokol Diameter	806
Shrnutí	807
Příloha A	
Čísla TCP a UDP portů	809
Rejstřík	829

Tuto knihu s láskou věnuji mé ženě Carol Westheimerové.

O autorovi

Barrie Sosinsky píše o počítačových technologiích již více než 25 let. Začal s publikacemi o personálních počítačích pro Boston Computer Society na začátku 80. let 20. století. Je autorem knih o operačních systémech, aplikacích, databázích, DTP (DeskTop Publishing) a sítích pro nakladatelství jako Que, Sybex, Ventana, IDG, Wiley a další. Byl přitom účastníkem změn, které se v tomto odvětví odehrály.

Barrie je velkým osobním nadšencem pro počítače a zvláště PC. Velmi rád sám sestavuje počítače, zajímá se o novinky a učí se nové aplikace, které mu otevírají další možnosti. Udržuje také krok s nejnovějšími pokroky na poli počítačových technologií, o kterých věří, že jsou zatím stále teprve v plenkách. Je sice na tomto světě již nějakou dobu, ale doufá, že se dožije vnoučat a že bude mít jednou v ruce univerzální překladač; zařízení, které se podle něho objeví v následující dekádě.

Autor knihy žije v Medfield Massachusetts, tedy asi 25 mil jihozápadně od Bostonu. Domácnost s ním sdílí šest koček, Stormy, Shadow, Smokey, Scamper, Slate a Spat, dále jeho syn Joseph, dcera Allie, manželka Carol, a také Brittany, želva obklopená borovicovými stromy, dravou zvěří a divokými krocany.

Barrieho lze kontaktovat na adrese bsosinsky@mindspring.com. Uvítá zde vaše komentáře a připomínky.

Poděkování

Tato kniha je vyvrcholením mnoha měsíců tvrdé práce, během níž mě velmi podporovala moje rodina i nakladatelství. Dlouhé roky jsem sledoval a četl mnoho knih o síťových technologiích, které postupně vycházely. Některé byly hodně technické, jiné specifické pro jistou platformu, ale všechny vyžadovaly jistou úroveň odborných znalostí. Tato kniha se snaží podat obecný úvod do problematiky a proměnit zkušeného uživatele počítače ve znalce počítačových sítí. Co nejvíce jsem se přitom snažil zahrnout informace o různých platformách i nejnovější špičku technického pokroku.

Rád bych poděkoval svému literárnímu agentovi Mattu Wagnerovi z Fresh Books za přímělu pro tento titul. Jeho podpora a přátelství mi již dlouhá léta činí potěšení.

Možnost napsat tuto knihu pro Wiley Publishing mi učinila velkou radost. Původní série Mistrovství byla vytvořena nakladatelstvím IDG Books a později převzata společností Wiley Publishing. Dala vzniknout mnoha velmi kvalitním knihám, které po řadu let pomáhaly velkému množství čtenářů seznámit se s různými oblastmi technologií. Pamatuji si dobře na ty, kdo založili IDG, a i když většina z nich už není s těmito knihami nijak spojena, přispívají i nadále k publikacím v oblasti výpočetní techniky.

Rád bych také poděkoval za podporu v tomto projektu zaměstnancům nakladatelství Wiley. Chovali se velmi profesionálně a dobře se s nimi spolupracovalo. Zvláště bych chtěl vyzdvihnout tři osoby spojené s touto knihou: Courtneyho Allena, který byl akvizičním redaktorem, projektovou redaktorku Sarah Cisco a nakonec Steva Wrighta, technického redaktora. Steve udělal ohromný kus práce při technickém doзору prací, stejně jako Sarah a další, kteří se zapojili do redakční práce. Mé vřelé díky patří všem.

Všechny knihy vznikají se značným úsilím na straně autora i nakladatele. Jedná se o společné, sdílené riziko. Této knize se obětovala také moje rodina, která se smířila s mou nepřítomností po mnoho dní v řadě za sebou. V průběhu psaní této knihy mne neustále navštěvovala spousta malých šedých tvorů, kteří byli mými společníky. Těším se, že nyní, po dokončení knihy, s nimi strávím více času.

Úvod

Počítačové sítě jsou rozsáhlým tématem, které se dotýká prakticky všech aspektů počítačových technologií. Někteří totiž mohou namítnout, že počítač, který není zapojen do sítě, vlastně počítačem ani není. S nadsázkou se dá říci, že síť je počítač, což také již před mnoha lety tvrdila firma Sun. Velmi podstatnou síťovou technologií se stalo zasílání a přijímání dat na a z jiných počítačů. Když se podíváme hodně daleko do minulosti, byla cena dávných komerčních počítačů amortizována tím, že se mnoho uživatelů dělilo o jejich strojový čas. Rezervační systémy počítačů jako SABRE umožňovaly spojení s počítačovými terminály po celém světě, a když osobní počítače zlevnily na úroveň hloupého terminálu, staly se PC uzly distribuované sítě.

Rozkvět personálních počítačů v 80. a 90. letech 20. století pomohl ke zrodu síťových technologií. Vzájemné propojení se stalo snadnější, levnější a zejména také více podporované standardy. Celé zástupy různých síťových technologií daly vzniknout sítím TCP/IP a Internetu. Přestože se v této knize do jisté míry zabýváme i staršími technikami, těžiště spočívá v aktuálním stavu počítačových sítí. Proto se také z větší části kniha věnuje síťovým standardům založeným na TCP/IP. Ve velmi rychlých, širokopásmových a vysoce spolehlivých sítích se používají další technologie.

Množství takových alternativních technologií prezentujeme v kontextu možností, které poskytují. Takže zatímco se poučíte o různých typech místních sítí, mnoho jiných kapitol v této knize popisuje důležité technologie na poli rozlehlých sítí, optických vláken, sítí úložišť, sítí typu grid computing a cloud computing a dalších pokročilých mechanismů. V knize jsou rozprostřeny také informace o nových produktech, mezi něž patří přenosný počítač X0-1 vytvořený organizací One Laptop Per Child (jeden přenosný počítač na dítě). Do kategorie moderních technik spadá také gridový systém SETI@Home, síť SONET, optické solitony a další záležitosti, o kterých jste možná neslyšeli, ale zato zlepši váš čtenářský zážitek z čtení této knihy.

Tato kniha byla napsaná jako obecná publikace o sítích, aniž by propagovala některou platformu před ostatními. Netrpím fanatickou přízní pro jednu z počítačových platform. Mým prvním počítačem byl Macintosh, ale postupem času jsem přešel na Windows. Nedávno jsem pracoval v systému Ubuntu, a čas od času se setkám také s jinými variantami Linuxu a také Solarisu. Pracuji sice v malé síti, ale za dlouhá léta praxe jsem poznal prostředí malých i velkých, homogenních i heterogenních sítí. Každý síťový operační systém má svoje plusy a mínusy. Pouze zřídka se však stává, že některou podstatnou funkci nelze na daném operačním systému provést.

V průběhu knihy se setkáte s příklady síťových technologií na různých platformách. Naneštěstí (alespoň jak to já vidím) pracuje s Windows více příkladů, než by bylo vhodné. Prosím berte to jako výsledek omezeného času, který jsem měl, a také mého pohodlí, spíše než nějaké zvláštnosti systému Windows.

Snažil jsem se balancovat na tenkém laně mezi přinášením teoretických poznatků, které čtenáři poskytují solidní základ znalostí v oblasti počítačových sítí, a praktickými příklady, ve nichž se dají nalézt reálné příklady běžného každodenního využívání těchto poznatků. Knihu provází také velké množství produktových informací, a skutečně jsem se velmi snažil o jejich přesnost a aktuálnost. Avšak informace o produktech zastarávají rychleji, než by si kdokoli z nás přál, a často se tak dělo dokonce ještě v průběhu psaní této knihy. Zjistil jsem, že některé produkty a firmy, které jsem znal, už neexistují. Mnohé z těchto produktů byly svázané s lidmi, které jsem znal, potkal nebo jsem s nimi měl něco společného, takže jejich mizení ze scény mě vede k nostalgii.

Kniha je rozčleněna do sedmi částí:

- Část 1 – první část knihy uvádí obecnou teorii a principy počítačových sítí. Většinu materiálů prezentujeme v kontextu síťových modelů, které se v odvětví zavedly.

- Část 2 – ve druhé části se podíváme na jednotlivé hardwarové komponenty sítí, které zahrnují koncové systémy, síťová rozhraní, různá fyzická média a metody pro vytvoření a udržení okruhů. Speciální pozornost je věnována směrování.
- Část 3 – třetí část se zaměřuje na různé typy sítí, malé a domácí sítě a technologie peer-to-peer. Dále se zde rozebírají místní sítě LAN, rozlehlé sítě WAN, sítě úložišť SAN i vysokorychlostní a vysoce výkonné síťové technologie.
- Část 4 – ve čtvrté části se nachází popis všech složek sady protokolů TCP/IP. Uvádíme zde nejen způsob používání TCP/IP, ale také podrobnosti o adresaci, překladu síťových názvů a dalších vlastnostech, které zaměstnávají i sužují administrátory moderních sítí.
- Část 5 – pátá část knihy obsahuje rozbor aplikací a služeb, které běží v počítačových sítích. Diskutujeme zde o síťových operačních systémech z pohledu obecných principů, a dále o síťových službách, souborových službách, elektronické poště, streamování médií a hlasových IP službách (VoIP).
- Část 6 – všechny tři kapitoly v části 6 se soustřeďují na zabezpečení počítačových sítí. Dozvíte se v nich něco o bezpečnostních protokolech a službách, firewallech, bránách, proxy serverech a dalších technologiích pro izolaci sítí. Nakonec probereme také virtuální privátní sítě.
- Část 7 – v poslední části knihy uvedeme technologie pro správu a diagnostiku sítí. Dočtete se zde o třídách aplikací pro správu sítí, z nichž některé jsou rozsáhlými kostkami určenými ke správě systémů a sítí, s nimiž možná nejste blíže seznámeni. Knihu zakončují kapitoly o diagnostice v sítích a technologiích vzdáleného přístupu.

Doufám, že si čtení této knihy užijete stejně jako já její psaní.

Barrie Sosinsky

Medfield, Massachusetts

18. března 2009

Zpětná vazba od čtenářů

Nakladatelství a vydavatelství Computer Press, které pro vás tuto knihu přeložilo, stojí o zpětnou vazbu a bude na vaše podněty a dotazy reagovat. Můžete se obrátit na následující adresy:

redakce PC literatury

Computer Press

Spielberk Office Centre

Holandská 8

639 00 Brno

nebo

sefredaktor.pc@cpress.cz

Dotazy

Máte-li s knihou jakýkoli problém, kontaktujte nás pomocí formuláře na adrese <http://knihy.cpress.cz/K1805>, kde klepněte na odkaz Poslat komentář. Pokusíme se udělat vše, abychom vám ho pomohli vyřešit.